

ЗВІТ

Прокопенка І. Ф., ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди про виконання умов контракту у 2019 році

У 2019 році продовжувалося скорочення контингенту студентів, а з ним скорочення і ротація науково-педагогічних працівників. Напружена, але організована робота була спрямована на втілення у практичну діяльність університету вимог і положень Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Національної стратегії розвитку освіти в Україні», Концепцій вищої та вищої педагогічної освіти, національно-патріотичного виховання, Концепції «Нова українська школа», державних і регіональних програм (програма «Вчитель» та ін.), Указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, наказів Міністра освіти і науки України, програм, спрямованих на поглиблення євроінтеграційного курсу та забезпечення стабільної роботи університету в умовах особливого стану.

У стратегії розвитку чільне місце у минулому році було відведене роботі, спрямованій на реалізацію загальнодержавних і університетських програм, що забезпечують якість освіти, подальшу модернізацію вищої педагогічної освіти (розробка нових стандартів, програм і навчальних планів), впровадження дуальної освіти, дистанційної освіти і інформаційних технологій, підвищення ефективності науково-дослідної і виховної роботи, розвиток студентського самоврядування, імплементацію Законів України «Про вищу освіту» і «Про освіту».

Здійснювалася робота по розвитку матеріально-технічної бази навчально-виховного процесу, включаючи приріст основних фондів, ремонти, оновлення комп'ютерного парку, мережі комунікацій, але в значно менших обсягах у порівнянні з попередніми роками. У 2019 році більшість

програм цього напрямку призупинена у зв'язку з недофінансуванням, що обумовило дефіцит коштів.

Кошторис університету на 2019 рік включав надходження із державного бюджету 110,0 млн. грн. та спеціального фонду 82,5 млн. грн. Тільки на виплату заробітної плати за 11 місяців 2019 року використано 132,6 млн. грн. та на комунальні послуги – 13,8 млн. грн. Причина дефіциту коштів пов'язана із великими доплатами до ставки першого розряду та скороченням контингенту студентів і цільовими витратами на комунальні послуги, що значно виросли проти 2018 року. У 2019 році за рахунок державного бюджету забезпечувалась на 100% виплата стипендії, заробітної плати – 70,9 млн. грн., із 13,8 млн. грн. фактично виплачених як оплата комунальних послуг – 6 млн. грн. виплачено за рахунок спецфонду. Неможливість прогресивно збільшувати плату за надані освітні послуги при подальшому збільшенні заробітної плати (доплат до ставки першого розряду тарифної сітки) та прив'язка обсягів державного фінансування до розмірів державного замовлення, що скорочувалися, ставить університет під загрозу банкрутства, а тому потребує змін у державній політиці фінансування університетів. Доплати до встановленого у країні розміру ставки першого розряду значно збільшать у 2020 році, а дефіцит заробітної плати уже тепер склав 6 млн. грн.

Удосконалювалася профорієнтаційна робота та працевлаштування випускників університету. В університеті станом на кінець 2019 року навчається понад 7000 студентів, аспірантів, слухачів – представників усіх регіонів України та громадян із 20 країн Світу (Польща, Литва, Білорусь, Туркменістан, Ізраїль, Туреччина, Швеція, Чехія, Китай, Франція та ін.). У контингенті студентів і аспірантів понад 300 іноземців, із них більше 50% вступили у 2019 році. Діяв і удосконалював роботу учбово-науковий педагогічний Центр, який на кінець року об'єднує понад 150 шкіл різних типів з різних регіонів України. Кількість університетських кафедр в загальноосвітніх школах на кінець року перевищувала 150.

У 2019 році на денні факультети подано значну кількість (біля 10 тисяч) заяв, а конкурс на окремі спеціальності склав від 10 до 40 заяв на одне місце. Половина вступників наш університет визначили як перший пріоритет. На жаль, система «Конкурс» продовжує рекомендувати абітурієнтів, які наш університет серед пріоритетів поставили на 6-14 місця, що негативно впливає на якість відбору майбутнього вчителя. На навчання за денною і заочною формами (бакалаври, магістри, аспіранти, слухачі) прийнято 2226 чоловік, що на рівні 2018 року. На денні факультети у обсязі загального прийому 71,5 % склали студенти-контрактники. За нашим переконанням збереження державного замовлення як єдиної форми державної допомоги на навчання вступило у протиріччя з потребами забезпечення високої якості освіти, а тому потребує подальшого удосконалення. Не працюють такі форми як навчання за пільговим кредитом, регіональне замовлення, навчання за рахунок підприємств і організацій державної і приватної форм власності, за рахунок громад, а збільшення випускників університету, які навчалися за власні кошти, буде і надалі супроводжуватися дефіцитом учителів у школах.

Усі випускники 2019 року, включаючи контрактників, – працевлаштовані переважно в школах та інших освітніх структурах. Дипломи бакалавра магістра отримали 2303 випускники, втім числі третина випускників отримали дипломи з відзнакою. Біля тисячі чоловік отримали дипломи і підвищили кваліфікацію в Інституті підвищення кваліфікації. У докторантурі та аспірантурі навчалось 418 чоловік, у тому числі за контрактом 147 осіб.

За 2019 рік поліпшилися показники науково-дослідної роботи.

З метою забезпечення високої якості освіти значна увага приділялась підвищенню ефективності науково-дослідної роботи та науковому супроводу навчально-виховного процесу. Серед напрямів досліджень значне місце відведено саме проблемам підвищення якості навчально-виховної роботи, проблемам нової української школи, розробці і впровадженню інформаційно-

комунікаційних та тестових технологій, інклюзивної, дуальної та дистанційної освіти. Кількість науково-дослідних робіт, що фінансуються з коштів державного бюджету, у 2019 році склала лише 2. Сума фінансування – 502,0 тис. грн. В межах грантової роботи реалізовано 3 проекти на загальну суму 855,8 тис. грн. Реалізовано грант МОН України для розвитку МТБ фізико-математичного і природничого факультетів на суму 1 млн. 50 тис. грн. У радах при університеті захищено 50 дисертацій, у тому числі 13 – докторських. За 2019 рік додатково підписано 11 угод про наукове і освітнє співробітництво із зарубіжними організаціями і університетами. Всього таких угод діє понад 160, серед них 40 міжнародних (Європа, США, Південна Америка, Канада, країни Сходу).

В УкрІНТЕІ зареєстровано і діє 41 ініціативна комплексна кафедральна тема. Опубліковано 2248 робіт загальним обсягом 2606 друкованих аркушів, у тому числі 59 монографій, 17 підручників (13 – для середньої школи і 4 – для університетів). Для середньої і вищої школи опубліковано 187 посібників і методичних рекомендацій. Окрім цього опубліковано 1128 наукових статей, із них 248 за кордоном. Це один із кращих показників серед педагогічних вищих навчальних закладів. Окрім того видано 23 наукові збірники (12 друкованих і 11 електронних), що є фаховими виданнями. Усі фахові видання проіндексовано в Польській наукометричній базі – Індекс Коперніка, а два видання індексуються наукометричною базою WEB of Science, вони отримали від 50 до 95 балів, два збірника – в системі Scopus. У 2019 році усі фахові видання університету представлені в електронному вигляді в сучасній видавничій системі OJS. Кожне видання має окремий сайт з власним архівом номерів, починаючи з 2012 року. В системі встановлено лічильник відвідувачів, який фіксує в режимі реального часу кількість переглядів. Щодня таких переглядів понад 500. Географія включає країни Європи, США, Канаду, Китай, Україну та ін. Біля 10000 статей розміщено на сайті національної бібліотеки імені В. І. Вернадського, яка індексується системою Google Scholar і віднині

широко цитуються і обчислюються індексом Гірша. Усі науковці університету зареєстровані в Єдиному міжнародному реєстрі вчених ORCID і отримали ідентифікаційні номери. Продовжувалася робота по реєстрації в базах WEB of Science, Scopus та інших міжнародних науково-метричних базах наукових видань університету. У 2019 році сім університетських фахових видань представлені в базі Erih Plus, два збірники віднесені до категорії «Б».

Поліпшилася робота по реєстрації бібліографічних профілів викладачів у «Гугл-Академії» та індексації наукових видань університету в міжнародних наукометричних базах. Створено 646 профілів. Загальний індекс Гірша університету – 69. Загальна кількість цитувань – більше 36 тисяч, в тому числі за 2019 рік понад 3 тисячі. За цим показником університет посідає 27 місце серед 174 університетів України. У базі Web of Science понад 140 публікацій та понад 500 цитувань, у базі Scopus публікацій 67 і понад 300 цитувань.

При університеті працювало 6 спеціалізованих вчених рад по захисту докторських і кандидатських дисертацій. Викладачами, докторантами, аспірантами університету у 2019 році захищено 9 кандидатських і 8 докторських дисертацій. План підвищення кваліфікації (основні напрями – використання ІК-технологій, дистанційна освіта, мовна та фахова підготовка) виконано повністю. Понад 200 викладачів пройшли стажування (від 1 місяця до 1 року) у вищих навчальних закладах України, а 47 із них – країн Світу .

За цей рік, особливо у зв'язку з прийняттям Законів «Про вищу освіту», «Про освіту», Концепції «Нова українська школа», значно поліпшилась робота органів студентського самоврядування і громадських організацій університету. Змістовнішими і ефективнішими стали їх заходи, спрямовані на підвищення якості навчання і виховання, формування лідерів і толерантних відносин між студентами і викладачами, дотримання доброчесності. Активісти студентського самоврядування входять до складу координаційних рад та студентського парламенту України і відповідних структур в регіоні.

Створена студентська рада сприянню академічній доброчесності. Значно підвищилась ефективність студентської науки: 29 студентів стали переможцями міжнародних і всеукраїнських конкурсів і олімпіад, опубліковано понад 2300 наукових статей, прийняли участь у 59 наукових, в т. ч. міжнародних, конференціях. Заснована у 2018 році Сковородинівська академія молодих вчених у 2019 році продовжує роботу.

В університеті впроваджена і ефективно використовується система національного і патріотичного виховання, формування політичної культури членів колективу.

Окрім спілки студентів та студентської профспілки діє ще 8 громадських об'єднань студентів. Ефективно діють Окремий науково-освітній Центр українського козацтва, 13 факультетських козацьких кошів (об'єднань). В цілому тільки в цій структурі працюють понад 6 тисяч викладачів, співробітників і студентів університету. У цьому році проведено 7 конференцій цього спрямування, козацький фестиваль та Всеукраїнську козацьку раду з участю представників усіх регіонів України та зарубіжних гостей. Цей напрям виховної роботи поширено у багатьох загальноосвітніх школах та ВНЗ України.

У навчальні програми логічно включені проблеми: голодомору, холокосту, пов'язані із Чорнобильською трагедією, кризовими ситуаціями у Донбасі і Криму, Євроінтеграції, НАТО, гендерного виховання та інші.

У 76 творчих колективах, серед яких 7 удостоєні звання народних, 55 спортивних секціях працюють 100% студентів стаціонару і багато студентів-заочників. Спортсмени університету з багатьох видів спорту входять до складу збірних команд України і Харківської області. За підсумками щорічного конкурсу і спортивних олімпіад університет займає 4 місце серед вищих навчальних закладів Харківщини. Всього на першостях України, Європи і Світу спортсмени університету вибороли понад 200 медалей, окремі студенти визнані кращими спортсменами в Україні.

Футбольна і волейбольна команди (жінки) – чемпіони України і призери Вищої ліги. У 2019 році відкрито музей Олімпійської слави.

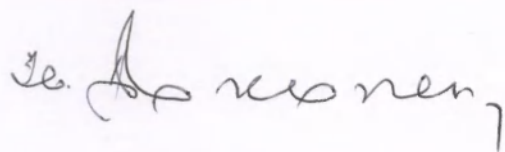
Фінансовий план (кошторис) у 2019 році виконано у повному обсязі. Перевірки з боку контролюючих органів (всього біля 30 перевірок) грубих порушень фінансової дисципліни не виявили.

У 2019 році регулярно виплачувалась заробітна плата. За рахунок спецкоштів заробітну плату отримувало більше 60% працюючих, забезпечувалися функціонування і ремонти навчальних корпусів та гуртожитків, формувалась автоматизована система управління, поповнювалась наукова бібліотека, здійснювались видання навчальної книги, наукові відрядження, наукові конференції, підтримувалась матеріально-технічна база навчального процесу в цілому. Заборгованості по заробітній платі, стипендіях і комунальних послугах немає.

Перевірки стану захисту відомостей, що складають державну таємницю, режиму економії, безпеки і охорони праці підтвердили їх відповідність вимогам діючого законодавства.

У 2019 році, як ректор, двічі звітував перед колективом викладачів, співробітників і студентів університету, окрім того провів 25 зустрічей з різними групами студентів і викладачів університету. Особистий прийом громадян здійснювався щотижня. Робота ректора регулярно висвітлювалась у засобах масової інформації (телебачення, радіо, друковані засоби, Internet).

Традиційно проводились заходи, спрямовані на підтримку ділових і доброзичливих стосунків у колективі. Колектив університету працював злагоджено і ефективно.

Іван ПРОКОПЕНКО